

به نام خدا

Market Code

نرم افزار تحلیل جریان آرام

مبتنی بر معادلات ناویر-استوکس دوبعدی تراکم پذیر ناپایا با روش های

Roe, HLLC, HLL, AUSM⁺

در جریان داخلی بر روی شبکه سازمان یافته

	فرهاد قدک: دکتری هوافضا-آیرو دینامیک، دانشیار	
	جواد طهماسبی: کارشناسی ارشد، هوافضا-آیرو دینامیک	توسعه دهندگان:
	محمدصابر زمانپور: کارشناسی ارشد، مکانیک-تبدیل انرژی	
	جواد طهماسبی، محمدصابر زمانپور	تهیه کننده مستند:
	۹۳ / ۰۵ / ۲۲	تاریخ تنظیم سند:

فهرست مطالب

۱	چکیده	۱
۲	راهنمای کاربردی	۲
۴	نمونه اجرا	۴
۱۱	متن اصلی Main	۳
۱۴	سابروتین Grid	۴
۱۶	سابروتین STRCH	۵
۱۸	سابروتین BoundaryStretching	۶
۱۹	سابروتین Spline	۷
۲۱	سابروتین Initial	۸
۲۲	سابروتین BC	۹
۲۴	سابروتین Areas	۱۰
۲۶	سابروتین DeltaTime	۱۱
۲۸	سابروتین AUSM	۱۲
۲۸	AUSM: Part_۱	
۳۲	AUSM: Part_۲	
۳۲	AUSM: Part_۳	
۳۵	سابروتین Viscous_RHS	۱۳
۳۶	Viscous_RHS: Part_۱	
۳۷	Viscous_RHS: Part_۱-۱	
۳۹	Viscous_RHS: Part_۱-۲	
۴۰	Viscous_RHS: Part_۲	
۴۰	Viscous_RHS: Part_۲-۱	
۴۲	Viscous_RHS: Part_۲-۲	
۴۳	Viscous_RHS: Part_۳	
۴۴	Viscous_RHS: Part_۳-۱	
۴۵	Viscous_RHS: Part_۳-۲	
۴۵	Viscous_RHS: Part_۳-۳	
۴۷	سابروتین Output	۱۴
۴۷	output: Part_۱	
۴۷	output: Part_۲	
۴۸	output: Part_۳	

۴۸.....	output: Part_۴
۴۸.....	output: Part_۵
۴۸.....	output: Part_۶
۵۰.....	۱۵. مراجع
۵۱.....	۱۶. پیوست یک
۵۶.....	HLL : Part_۱
۵۷.....	HLL : Part_۲
۵۸.....	HLL : Part_۳
۵۸.....	HLL : Part_۴
۶۰.....	۱۷. پیوست دو
۶۰.....	HLLC: Part_۱
۶۱.....	HLLC: Part_۲
۶۱.....	HLLC: Part_۲-۱
۶۲.....	HLLC: Part_۲-۲
۶۲.....	HLLC: Part_۲-۳
۶۲.....	HLLC: Part_۲-۴
۶۳.....	HLLC: Part_۲-۵
۶۳.....	HLLC: Part_۲-۶
۶۳.....	HLLC: Part_۲-۷
۶۳.....	HLLC: Part_۳
۶۴.....	HLLC: Part_۳-۱
۶۴.....	HLLC: Part_۳-۲
۶۵.....	HLLC: Part_۳-۳
۶۵.....	HLLC: Part_۳-۴
۶۵.....	HLLC: Part_۳-۵
۶۶.....	HLLC: Part_۳-۶
۶۶.....	HLLC: Part_۳-۷
۶۶.....	HLLC: Part_۴
۶۷.....	۱۸. پیوست سه
۶۸.....	Roe۲D: Part_۱
۶۸.....	Roe۲D: Part_۲
۶۹.....	Roe۲D: Part_۲-۱
۶۹.....	Roe۲D: Part_۲-۲

69	.....	RoeD: Part_2-3
70	.....	RoeD: Part_2-4
70	.....	RoeD: Part_2-5
71	.....	RoeD: Part_2-6
71	.....	RoeD: Part_2-7
71	.....	RoeD: Part_2-8
72	.....	RoeD: Part_2-9
72	.....	RoeD: Part_2-10
72	.....	RoeD: Part_3
73	.....	RoeD: Part_3-1
74	.....	RoeD: Part_3-2
74	.....	RoeD: Part_3-3
74	.....	RoeD: Part_3-4
74	.....	RoeD: Part_3-5
75	.....	RoeD: Part_3-6
75	.....	RoeD: Part_3-7
76	.....	RoeD: Part_3-8
76	.....	RoeD: Part_3-9
76	.....	RoeD: Part_3-10
77	.....	RoeD: Part_4

Market

۱. چکیده

آنچه در این برنامه ارایه گردیده است حل معادلات اویلر (ناویر-استوکس) دو بعدی تراکم‌پذیر ناپایا می‌باشد. نوع روش عددی در این برنامه، روش حجم محدود است. برای محاسبه مقادیر فلاکس نیز از روش های $AUSM^+$ ، HLL، HLLC، Roe با دقت مرتبه یک بهره گرفته شده است. معادلات به صورت صریح حل شده است. در این برنامه شرایط مرزی به گونه‌ای می‌باشد که جریان به صورت پایا در نظر گرفته شده است. این برنامه برای جریان‌های داخلی مورد استفاده قرار گرفته و شبکه‌ی تولید شده نیز از نوع شبکه‌ی باسازمان می‌باشد. به دلیل عملکرد خوب این روش‌ها در سرعت‌های پایین، این نرم‌افزار قابلیت آشکار سازی لایه‌مرزی سرعت در نزدیکی دیواره‌ها را در حد بالایی دارا می‌باشد. همچنین با توجه به استفاده از روش صریح، سرعت بالا از دیگر ویژگی‌های این نرم‌افزار می‌باشد.

کلمات کلیدی: معادلات ناویر-استوکس دو بعدی، جریان داخلی، حجم محدود، $AUSM^+$ ، Roe

، HLL، HLLC، روش صریح

۲. راهنمای کاربردی

این نرم افزار توسط مهندس جواد طهماسبی و دکتر فرهاد قدک نگارش شده است. نسخه حاضر Version: ۱.۰ می باشد جهت اجرای برنامه لازم است تا برخی تنظیمات اولیه برای نرم افزار انجام گیرد. لذا در این بخش به طور خلاصه به این موارد اشاره خواهد شد. لازم به ذکر است این قسمت مخصوص کاربرانی است که فقط می خواهند نرم افزار را اجرا نموده و استفاده نمایند. لذا هیچ اشاره ای به محتوای برنامه اعم از سابروتین ها و روش حل نشده است.

نرم افزار به گونه ای طراحی شده است که کاربر می تواند کلیه تنظیمات را در متن اصلی برنامه (Main Program) انجام دهد. این بخش با Input Section در برنامه مشخص شده است. در ابتدای این بخش (Physical value) مقادیر فیزیکی تعیین می گردد. این مقادیر در جدول ۱-۲ تعریف شده است.

جدول ۱-۲: تعریف متغیرهای فیزیکی ورودی به برنامه

متغیر داخل برنامه	تعریف متغیر	واحد
T ₀	دمای سکون ورودی	K
Gama	نسبت ثابت گازها γ	-
Miyou	ضریب لزجت μ	Kg/(m sec)
MachEntrance	ماخ ورودی سیال	-
Pentrance	فشار استاتیک جریان ورودی	N/m ^۲
Pback	فشار پشت (دهانه خروجی) مجرا	N/m ^۲
Tstatic	دمای استاتیک جریان ورودی - روابط ترمودینامیکی	K
RhoEntrance	چگالی جریان ورودی یا - روابط ترمودینامیکی	Kg/m ^۳

لازم به توضیح است در صورتی که ضریب لزجت صفر باشد قسمت مربوط به معادلات ناویر-استوکس اجرا نشده و سیال به صورت غیرلزج (معادلات اوپلر) تحلیل می‌شود.

در بخش بعدی (Geometry Value) مقادیر مربوط به هندسه و تولید شبکه مطابق جدول ۲-۲ تنظیم می‌گردد. دقت شود که N_x و N_y در ابتدای برنامه تعیین می‌شود. نام فایل ورودی و پسوند آن نیز بایستی به زبان لاتین و حداکثر ۳۰ حرف بوده و داخل " " باشد. پارامتر XDense محل فشردگی به صورت درصدی از طول میدان در جهت i بوده و در غالب عددی بین صفر و یک می‌باشد. متغیرهای DsDense, DsDown و DsUp معرف نرخ فشردگی می‌باشد. بازه این متغیرها بزرگتر از صفر و کوچکتر مساوی یک می‌باشد. در صورت تنظیم عدد صفر خطا رخ داده و در صورت تنظیم عدد یک شبکه بدون فشردگی خواهد بود.

جدول ۲-۲: تعریف متغیرهای هندسی ورودی به برنامه

متغیر داخل برنامه	تعریف متغیر	واحد
N_x	تعداد سلول‌ها در جهت X	عدد طبیعی
N_y	تعداد سلول‌ها در جهت محور Y	عدد طبیعی
FileName	نام فایل هندسه ورودی به برنامه	حداکثر ۳۰ حرف
$N\_inputFile$	تعداد نقاط موجود در فایل هندسه ورودی	عدد طبیعی
XDense	محل فشردگی شبکه در جهت i	$0 \leq \text{عدد} \leq 1$
DsDense	نرخ فشردگی شبکه در جهت i	$0 < \text{عدد} \leq 1$
DsDown	نرخ فشردگی شبکه در نزدیک دیواره پایین (درجهت z)	$0 < \text{عدد} \leq 1$
DsUp	نرخ فشردگی شبکه در نزدیک دیواره بالا (درجهت z)	$0 < \text{عدد} \leq 1$

در قسمت بعدی (Convergence Value) پارامترهای مربوط به فرآیند همگرایی برنامه و تعداد تکرار محاسبات طبق جدول ۳-۲ تعیین می‌گردد. در برنامه دو شرط برای توقف در نظر گرفته شده است. اگر لگاریتم باقیمانده (Residual) محاسبه شده از پارامتر Eps کوچکتر شود برنامه متوقف می‌شود. همچنین

اگر تعداد تکرار حلقه محاسبات اصلی از Ncycle بزرگ تر شود، برنامه متوقف می شود. متغیر CFL نیز پارامتری جهت کنترل بر روی گام زمانی (Time-Step) می باشد.

جدول ۲-۳: تعریف متغیرهای مربوط به همگرایی برنامه

متغیر داخل برنامه	تعریف متغیر	واحد
Ncycle	حداکثر تکرار محاسبات	عدد طبیعی
CFL	Courant number	عدد حقیقی مثبت
Eps	لگاریتم باقیمانده مورد نیاز جهت توقف حل	عدد حقیقی

به منظور مشاهده تعداد تکرار، لگاریتم باقیمانده (Residual) و زمان سپری شده در صفحه اجرای برنامه بایستی متغیر NScreen تعیین گردد. بدین ترتیب به صورت متناوب در تعداد تکرار مشخص شده مقادیر فوق چاپ خواهد.

در صورتی که تمامی موارد فوق به صورت صحیح تنظیم شده باشد اکنون برنامه آماده اجرا می باشد. پس از اجرا و همگرایی برنامه چندین فایل خروجی تشکیل می گردد. این فایل ها شامل نرخ و زمان همگرایی، هندسه و پارامترهای فیزیکی، تغییرات فشار و ماخ جریان بر روی دیواره ها و پروفیل سرعت در چندین مقطع سیال خواهد بود که در نمونه اجرا نمایش داده خواهد شد.

نمونه اجرا

در این بخش به منظور تمرین عملی موارد بالا به یک مثال اشاره می شود. این نمونه شامل یک نازل مافوق صوت همراه با شوک می باشد. مقادیر ورودی به صورت زیر وارد می گردد. مرزهای میدان توسط فایل ورودی وارد برنامه می گردد و شبکه ۴۰*۶۰ می باشد.

$$N_x=60, N_y=40$$

! Physical value

$$T_0 = 212.57$$

$$\text{Gama} = 1.4$$

$$\text{!Miyou} = \cdot$$

$$\text{Miyou} = 1.777D^{-0.5}$$

$$\text{MachEntrance} = 1.05$$

$$\text{Pentrance} = \Delta D^4$$

$$\text{Pback} = \gamma D^4$$

$$\text{Tstatic} = T_0 / (1 + (\text{Gama} - 1) / 2 * \text{MachEntrance}^{**2}) = 174.2$$

$$\text{RhoEntrance} = \text{Pentrance} / (287.05 / \text{Tstatic}) = 1$$

دقت شود به منظور ایجاد شوک بایستی فشار خروجی از ورود بیشتر باشد.

! Geometry Value

FileName="SuperSonicNozzle\1.plt"

N_inputFile = 66

XDense = 0.52

DsDense = 0.1

DsDown = 0.1

DsUp = DsDown

نام فایل ورودی هندسه (شکل ۱-۲) اشاره شده در بالا بایستی در دایرکتوری نرم افزار با همان نام موجود باشد. XDense (با چندین با اجرا) در محل شوک برابر با ۰.۵۲ و با نرخ فشردگی ۰.۱ تنظیم شده است. نرخ فشردگی شبکه در نزدیکی دیواره بالا و پایین نیز ۰.۱ می باشد.

! Convergence Value

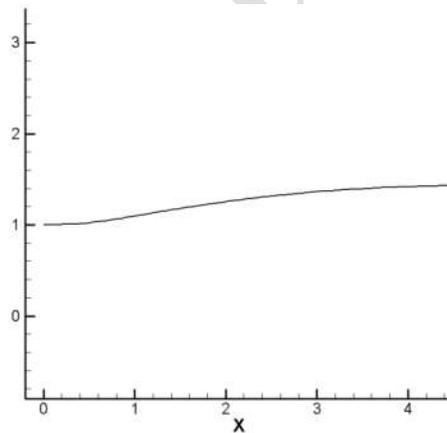
Ncycle=۱۰۰۰۰۰۰

CFL = ۰.۵

Eps = -۸

به علت ایجاد شوک و ناپایداری حل مقدار CFL=۰.۵ تنظیم شده است. همچنین شرط همگرایی ۸

مرتبه می باشد.

شکل ۱-۲: هندسه ورودی به برنامه

پس از اجرای برنامه مقادیر اشاره شده در بالا در هر ۱۰۰ تکرار به صورت شکل ۲-۲ چاپ می شود.